



# FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav germánských studií

## Posudek bakalářské práce Tomáše Novotného

**Téma:** Partizipialkonstruktionen in kontrastiver Sicht am Beispiel der Übersetzungen von Günter Grass

**Vedoucí práce:** Mgr. Viktor Tichák, Ph.D.

Předkládaná bakalářská práce se věnuje tématu syntakticky volných participiálních konstrukcí v překladech vybraných děl Güntera Grasse do češtiny ve srovnání s originálními texty. Autor bakalářské práce bojoval s jejím pevnějším vymezením, práce působí nedokončeně a zasloužila by mnoho změn. Hned v úvodu čteme: „Ich wollte also zur Analyse solches Material wählen, das sich mit dem Polnischen irgendwie binden würde.“ Vazbu s polštinou (myšleno lingvisticky) však již v práci dále nenajdeme, kromě původu Güntera Grasse, narozeného v Gdaňsku.

### Obsah práce, struktura

Struktura práce je relativně přehledná. Za zásadní nedostatek však považuji nejasné formulování cílů a průběžnou ztrátu myšlenek v průběhu práce.

Co bylo cílem?

1. Zjistit, zda se německé participiální konstrukce překládají do češtiny opět participiálními konstrukcemi.
2. Zda v obou jazycích paralelně probíhá mizení volných participiálních konstrukcí – v češtině transgresivů, v němčině syntakticky volných konstrukcí s přítomným participiem (Partizip I).

Formulovaná hypotéza oba zvlášť formulované cíle rozšiřuje: Vychází se najednou z hypotézy, že přítomný přechodník bude ve volných participiálních konstrukcích odpovídat volnému užití Part. I., volně použité Part. II. tranzitivních sloves pak pasivní formě přechodníku přítomného (tato paralela mi nepřijde v teoretické části dostatečně vysvětlena) a volně použité Part. II



## FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav germánských studií

(pravděpodobně myšleno od intranzitivních sloves?) českému přechodníku minulému. Cíl dva se z hypotéz vytratil. Autor se k němu vrací až v samotné analýze.

Je třeba se zamyslet nad některými postupy vybrané metodologie. Např. proč \*<sup>[^aAiIoOuU]</sup>nd? Existuje v němčině Part. I, které by končilo na -ond, -und? Na druhou stranu takto formulovaný dotaz nezahrnuje slovesné tvary jako *feiernd*, *lächelnd* aj. U jednotlivých analýz je nevhodně zvolen směr zkoumání. Díla G. Grasse se překládají se z němčiny do češtiny, nikoli naopak, autor však volí jako výchozí formy českých přechodníků a jejich „ekvivalenty“ v němčině, které však jsou výchozími formami, nikoli ekvivalenty. Takto provedená analýza dle mého názoru nemůže odpovědět na otázky formulované v úvodu, nýbrž odpovídá na novou otázku, pro jaké německé konstrukce používají překladatelé jako ekvivalent český transgresiv. To je ovšem úplně jiný pohled na celou problematiku. Výchozím fenoménem je tak český přechodník, a nikoli německé participium I, což je u analýzy překladu z němčiny do češtiny problematický pohled.

Místy velmi cenné jsou krátké odstavce nazvané „mein Kommentar“ a souhrnná tabulka srovnávající vývoj užití volných participiálních konstrukcí v češtině a v němčině. Není z ní však jasné, co je přesně srovnáváno (pouze přechodník přítomný, nebo všechny přechodníky?), což spolu s velmi nízkými procenty nedává analýze přílišnou relevanci. Nicméně samotné srovnání četnosti německých participiálních konstrukcí v jednotlivých dílech Grasse v různých dekádách 20. století a četnosti jejich překladů přechodníkem v češtině může přinést zajímavé výsledky.

Závěr je jedním z nejdůležitějších textů práce, proto je škoda, že mu autor věnoval tak málo času i prostoru. Právě sem by se např. hodilo shrnutí poznatků uvedených v částech „mein Kommentar“, vyhodnocení jednotlivých cílů práce, pravdivosti hypotéz, výhledy, jak s tématem naložit dále atd.



## FILOZOFICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Ústav germánských studií

### Formální a jazyková stránka

Práce by jistě zasloužila ještě jednou bedlivě pročíst a opravit překlepy i gramatické chyby. Namátkou např. „In dem analytischen Teil, führe ich zwei separate Analysen durch.“ (S. 9); [...] dass ich in diesem Falle nur die Ergebnisse der Analyse und nicht die Analyse der einzelnen Beispielen zu Verfügung stellen wird.“ (S. 24); „Ich entschloss mich nur auf die nicht-attributiven Partizipien I zu beschränken“ (S. 25) atd.

Z formálního hlediska by práci prospělo zarovnání do bloku a sjednocení mezer mezi odstavci – takto působí práce poněkud natahovaně, což potvrzuje i nízký počet znaků samotné práce bez přílohy.

V mnoha ohledech tak práce nutně vyžaduje další úpravy. Byť je téma nosné a student již vykonal mnoho práce, je třeba práci dotáhnout do konce, aby splňovala nároky na úspěšnou bakalářskou práci. Práci tak v tomto znění zatím bohužel **nedoporučuji k obhajobě**, kvůli výše zmíněnému **navrhuji hodnocení „neprospěl (4)“**.